

netwerk

‘Ze zijn
nog niet
van de
Juttens af.’

In deze editie o.a.:

Beroep in beeld

Johan Toeter, bedrijfsverzorger
en specialist klauwspray.

Interview

Mark Zinger (18) werkt na schooltijd, in de
weekeinden en vakanties op het melkveebedrijf
van Richard Meijers in Eursinge, via Abeos.

**Jan Jutten (65) gaat na ruim
47 jaar met vervroegd pensioen.**

Nieuws & actualiteiten

Gespecialiseerde aardappel-
selecteurs en werken in
de akkerbouw.

A full-page photograph of a rural landscape. A paved road stretches from the foreground into the distance, flanked by green grass and a row of bare, leafless trees on the left. The sky is a clear, bright blue. In the background, there are fields and some distant buildings.

‘De drukte van trekkers op
het land, de steeds groener
wordende weilanden met of
zonder vee. Dan weet ik zeker:
onze regio is de mooiste
plek van Nederland!’

VOORWOORD

Corrie, Dudley, Eunice en Franklin luidden overtuigend het voorjaar in. Hopelijk verloopt de rest van het seizoen minder stormachtig. Dat werkt wel zo plezierig, zeker als u buiten aan de slag moet. Voor velen de mooiste tijd van het jaar. En ook ik kijk er naar uit. De drukte van trekkers op het land, de steeds groener wordende weilanden met of zonder vee. Dan weet ik zeker: onze regio is de mooiste plek van Nederland!

Dat voelt u van binnen. Net zoals Mark Zinger zijn hart verloor aan het boerenleven. De tiener vond onverwachts rust en plezier tussen de koeien en hoopt nu op een toekomst in onze sector. Wij bieden hem die graag! En wie weet realiseert hij net als onze pensionado Jan Jutten een dienstverband van ruim 47 jaar. Die betrokkenheid blijft bijzonder, vind ik. Maar zeker niet ongewoon als het gaat om de land- en tuinbouw. Want ook dat zit 'van binnen'. Of zoals Jan zegt: 'het is geen beroep meer, maar een roeping.'

Abeos helpt u die roeping te verwezenlijken. In goede en slechte tijden ondersteunen wij de continuïteit van uw bedrijf. Via ziektehelp indien nodig en met specialistische diensten indien gewenst. In deze editie van Netwerk presenteren wij onze nieuwste service: klauwspray. Een preventieve methode om de klauwgezondheid van het rundvee te verbeteren. Uiteraard vakkundig uitgevoerd door onze medewerkers.

Onze inspanning, uw profijt. Net zoals de overige agri diensten, trouwens. Kijk daarom zeker eens op onze website en ontdek hoe wij u kunnen ontzorgen.

Ik wens u veel leesplezier

Martin Engbers
Algemeen directeur

INHOUDS OPGAVE

06 / Nieuws & actualiteiten

Werken in de akkerbouw en gespecialiseerde aardappelselecteurs.

08 / Op de cover

28 februari van dit jaar was de laatste werkdag van bedrijfsverzorger Jan Jutten. Hiermee kwam er een einde aan een dienstverband van ruim 47 jaar bij Abeos.

14 / Interview

Abeos-bedrijfsverzorger Jan-Otto Kleine: 'Definitief verbod op koudmerken maakt werkzaamheden ingewikkelder en tijdrovender.'

18 / Beroep in beeld

Interview met Johan Toeter, bedrijfsverzorger en specialist klauwspray.

22 / Ledenraadslid vertelt

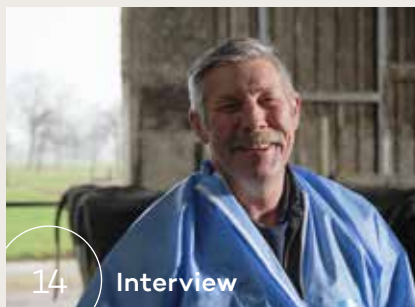
'Het geringe aanbod van arbeidskrachten is best een probleem.' Ledenraadslid Rence Sloodman is betrokken, nieuwsgierig en strijdbaar.

26 / Interview

Mark Zinger (18) werkt na schooltijd, in de weekeinden en vakanties op het melkveebedrijf van Richard Meijers in Eursinge, via Abeos.

08 Op de cover

14 Interview

22 Ledenraadslid vertelt

Verspreiding

Leden, klanten en medewerkers

Fotografie

Alex Vreeman

www.alexvreeman.nl

Tekst

Jojanneke Rodenburg

Ank van Lier

Redactie

Maaïke Smit

Redactieadres

t.a.v. Maaïke Smit

Postbus 7, 7218 ZG Almen

redactienetwerk@abeos.nl

Vormgeving & druk

Joost Hertsenbergh | C82.nl

Torendruk

26

‘Mijn hoofd
leegmaken tussen
de koeien.’

Interview met Mark Zinger (18).

Kijk op pagina 26.

NIEUWS & ACTUALITEITEN

Werken in de akkerbouw

Buiten werken met je handen, fysieke inspanning leveren, werken in teamverband en een goed basissalaris. Dat is werken in de akkerbouw.

Onze opdrachtgevers bieden diverse functies in de akkerbouw. Het hele jaar door, maar vooral ook op de momenten dat zij extra hulp nodig hebben. Bijvoorbeeld bij het bewerken van het land, zaaien en poten, onkruid wieden en bestrijden en sorteren en inschuren. Of tijdens het oogstseizoen of voor de aardappelselectie.

Zie jij het wel zitten om jouw handen uit de mouwen te steken?

Kijk voor meer informatie op abeosagri.nl/akkerbouw

Gespecialiseerde aardappelselecteurs

Het aardappelselectieseizoen staat voor de deur. Jan-Otto en zijn collega's van Abeos zijn er weer klaar voor! Onze zeer ervaren aardappelselecteurs speuren non-stop naar zieke planten en mutanten. Door deze te verwijderen, helpen zij mee aan een gezonde en uniforme partij pootaardappelen. Kunt u wel wat hulp gebruiken van onze specialisten? Flexconsultant Jan informeert u graag.

Jan Noorman

Bel: 06 106 222 24

Mail: jan.noorman@abeosagri.nl

Tips voor de redactie?

Heb je een leuk verhaal, anekdote of nieuwsfeitje voor Netwerk? Deel het met ons!

Mail je verhaal naar:
redactienetwerk@abeos.nl
of stuur het per post naar:

Redactie Netwerk
t.a.v. Maaïke Smit
Postbus 7, 7218 ZG Almen

Jan Jutten (65) gaat na ruim 47 jaar met vervroegd pensioen.

‘Ze zijn nog niet van de Juttens af.’

28 februari van dit jaar was de laatste werkdag van bedrijfsverzorger Jan Jutten. Hiermee kwam er een einde aan een dienstverband van ruim 47 jaar bij Abeos. Jan neemt afscheid met gemengde gevoelens: hij gaat vooral het vrije leven en de contacten met ‘zijn’ boeren missen.

Maar er blijft een link tussen de familie Jutten en Abeos: zoon Jeroen nam namelijk een deel van Jans werkzaamheden over.

Jan kwam op 1 januari 1976 officieel in dienst bij de Agrarische Bedrijfsverzorging, de voorloper van Abeos. Daarvoor werkte hij al enige tijd op oproepbasis als bedrijfsverzorger. “Een eigen melkveebedrijf, dat was eigenlijk mijn grote droom”, vertelt Jan (65). “Ik vind koeien machtig mooi; je kunt echt een band opbouwen met deze dieren. Maar mijn broer nam het ouderlijk melkveebedrijf over, dus ik moest iets anders zoeken. Toen ik aan de slag kon bij de Agrarische Bedrijfsverzorging twijfelde ik geen moment. En nu, zoveel jaren later, ben ik ook blij dat ik zelf geen melkveehouder ben geworden. Je moet vandaag de dag aan zoveel regels voldoen, daar is bijna geen lol meer aan. Boer zijn is geen beroep meer, maar een roeping.”

Schaalvergroting

Vanwege zijn voorliefde voor koeien was Jan als bedrijfsverzorger voornamelijk actief in de melkveehouderij: hij hielp in de loop der jaren talloze ondernemers bij het melken. “Op één bedrijf heb ik zelfs dertien jaar aan één stuk gemolken. Dat vond ik het mooiste, als ik langere tijd op een bedrijf kon meedraaien. Dan leer je de koeien echt kennen en dat is ook prettiger werken.”

Jan maakte de ontwikkelingen in de melkveehouderij in de afgelopen decennia aan den lijve mee. Toen hij begon als bedrijfsverzorger werd er nog veel met paard en wagen gewerkt, maar al snel deden de trekkers hun intrede. “Ook de transitie van handmelken naar melkmachines en melkrobots maakte ik van dichtbij mee. De melkveehouderij is compleet veranderd. Vroeger was het rustiger en gemoedelijker en had je meer contact met de dieren. Vandaag de dag zijn de bedrijven groot en zit er altijd druk op de ketel. Dat is wel jammer, maar ook bittere noodzaak: met een beperkt aantal koeien kun je als melkveehouder immers geen boterham meer verdienen.”

Mooie jaren

Maar Jan was tijdens zijn loopbaan ook nog op andere vlakken actief. Zo werd hij in de beginjaren wel ingezet om onkruid te wieden op bietenpercelen. “Dat gebeurde toen nog handmatig; we deden dit met een hele groep. Daar heb ik goede herinneringen aan; we hadden het altijd gezellig met zijn allen.”

Lees verder op de volgende pagina's >

Zo werd hij in de beginjaren
wel ingezet om onkruid te
wieden op bietenpercelen.

*“Dat gebeurde toen nog
handmatig; we deden dit met
een hele groep. Daar heb ik
goede herinneringen aan;
we hadden het altijd gezellig
met zijn allen.”*

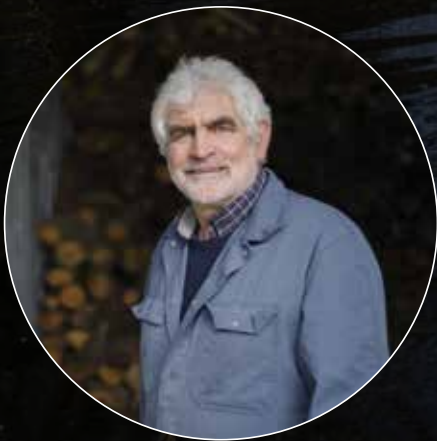
Jan hielp Abeos-leden ook bij het bestrijden van mollen. "Dat begon eigenlijk bij toeval. Als hobby ben ik al jarenlang jachtopzichter in de gemeente Voorst en om die reden vroeg een boer of ik hem kon helpen bij het te lijf gaan van de mollen op zijn bedrijf. Van het één kwam het ander." Daarnaast besteedde Jan de laatste decennia gemiddeld zo'n 1.000 uur per jaar aan het nemen van grond- en kuilmonsters in opdracht van Eurofins. "Hiervoor bezocht ik wel 180 bedrijven in mijn rayon; het gebied tussen Eerbeek en Wapenveld."

"Ik maakte voor mezelf wel een planning, maar als een boer belde of ik kon bijspringen, gooide ik die à la minute om. Ik heb echt mooie jaren gehad bij Abeos. En het was ook een prima werkgever; alles liep altijd soepel."

De vrijheid die hij al die jaren had, vond Jan het mooiste aan zijn werk. Hij kon zijn eigen tijd indelen en wist 's ochtends vaak niet waar hij 's middags aan het werk zou zijn. "Ik maakte voor mezelf wel een planning, maar als een boer belde of ik kon bijspringen, gooide ik die à la minute om. Ik heb echt mooie jaren gehad bij Abeos. En het was ook een prima werkgever; alles liep altijd soepel."

Uurtje extra slaap

Jan neemt met gemengde gevoelens afscheid van Abeos. Vooral de contacten met de boeren gaat hij missen. "Maar ze zijn nog niet van de Juttens af", lacht hij. "Mijn zoon Jeroen, die als zzp'er werkt, heeft het nemen van de grond- en kuilmonsters namelijk van me overgenomen." Vervelen gaat de pensionado zich in ieder geval niet. Thuis heeft hij namelijk nog 400 schapen. "Dat combineerde ik jarenlang met mijn werk als bedrijfsverzorger. Nu kan ik hier meer tijd aan besteden. Daarnaast ben ik nog steeds actief als jachtopziener en wil ik meer tijd gaan doorbrengen met mijn vrouw Agnes, mijn drie kinderen en zes kleinkinderen. Ik heb dus genoeg omhanden. En het is ook fijn om niet meer iedere ochtend om zes uur op te hoeven staan, om te gaan melken. Een uurtje extra slaap per nacht, dat is niet verkeerd."

Paspoort van Jan

Geboren: 24-02-1957

Woonplaats: Wilp

Werkt bij Abeos sinds: November 1974

Hobby's: Schapen houden en een bijbaan als jachtopziener

‘Definitief verbod op koudmerken maakt werkzaamheden ingewikkelder en tijdrovender.’

Jan-Otto Kleine is Abeos-bedrijfsverzorger.

Koudmerken - vaak vriesbranden genoemd - is al decennialang gemeengoed in de rundveehouderij. Sinds 2019 is deze ingreep in principe al verboden en mogen alleen ondernemers met een tijdelijke vrijstelling hun dieren nog koudmerken. Eind dit jaar valt definitief het doek voor deze manier van werken. Zonde, zo vindt Jan-Otto Kleine, bedrijfsverzorger bij Abeos. “Koudmerken helpt melkveehouders en hun medewerkers om snel en efficiënt te werken.”

Jan-Otto Kleine is één van de Abeos-medewerkers die zich in de wintermaanden bezighoudt met het koudmerken van runderen. Hij doet dan, samen met een collega, tientallen bedrijven in Drenthe aan. “Meestal maken we twee rondjes: één in november en één in februari”, vertelt Jan-Otto. “En dikwijls bezoeken we bedrijven twee keer; wanneer je de veestapel ‘opknipt’ zijn de werkzaamheden namelijk makkelijker in te passen in het dagschema van de klant. Ook onze collega’s in de andere regio’s gaan in de genoemde periode op pad om dieren te koudmerken. In totaal kiezen enkele honderden Abeos-klanten ervoor om dit herkenningmiddel te laten aanbrengen.”

Efficiënt en doeltreffend

Het koudmerken gebeurt door stempels in de vorm van cijfers in een bak met droogijs te leggen. Vervolgens worden deze stempels 75 seconden tegen de bil van de koe gehouden. “Hierdoor branden de haarzakjes op de betreffende plek weg. Na zes weken zijn de cijfers dan goed zichtbaar. Overigens gebeurt het koudmerken pas bij dieren die minimaal één jaar oud zijn. Voor die tijd groeit het rund nog volop en rekt de huid nog te zeer uit.” Volgens Jan-Otto is koudmerken een zeer efficiënt en doeltreffend herkenningssysteem. Zeker omdat de meeste melkveebedrijven vandaag de dag een forse omvang hebben.

Lees verder op de volgende pagina's >

“Vroeger kenden veel melkveehouders hun dieren bij naam, met de huidige dieren aantallen is dat onmogelijk”, geeft hij aan. “Koudmerken biedt dan een groot voordeel: de cijfers – die zo’n tien centimeter groot zijn – zijn goed zichtbaar, ook vanaf afstand. Ook is koudmerken uiterst fraudebestendig: de cijfers gaan nooit meer van de koe af en kunnen ook niet verwisseld worden.”

“Een rund mag volgens de overheid nog maar twee identificatie-ingrepen krijgen”, legt Jan-Otto uit. “En die limiet wordt al bereikt door het aanbrengen van de oormerken.”

Tijdelijke vrijstelling

Sinds 1 juni 2019 geldt in principe een verbod op koudmerken. Alleen rundveehouders die beschikken over een tijdelijke vrijstelling mogen deze ingreep nog uitvoeren. “Een rund mag volgens de overheid nog maar twee identificatie-ingrepen krijgen”, legt Jan-Otto uit. “En die limiet wordt al bereikt door het aanbrengen van de oormerken. Ondernemers die in het verleden al deden koudmerken, kunnen sinds juni 2019 nog wel gebruikmaken van een tijdelijke vrijstelling. Maar deze mogelijkheid geldt nog slechts tot 31 december van dit jaar; dan komt er definitief een einde aan het koudmerken.”

Fouten op de loer

Jan-Otto verwacht dat veel werkzaamheden straks ingewikkelder en tijdrovender zullen worden. Voor rundveehouders, medewerkers én bedrijfsverzorgers. “Door het gevriesbrande cijfer op de bil is een dier heel eenvoudig te herkennen. Zeker in de melkstal, waar de dieren met de achterkant naar je toe staan. Wanneer een rundveehouder me nu bijvoorbeeld vraagt om een koe eruit te halen die recent is behandeld met penicilline, kan ik die er heel makkelijk uitpikken.” Dat wordt volgens de bedrijfsverzorgers straks een stuk lastiger. “Een oormerk of een nummer op een halsband is dikwijls moeilijker te lezen. Daarnaast raken dieren een oormerk regelmatig kwijt. Hierdoor liggen ook fouten eerder op de loer. Ofwel: koudmerken geeft een extra herkenningspunt en draagt bij aan een snelle en efficiënte werkwijze. Het is dan ook enorm jammer dat deze manier van werken straks niet meer mogelijk is.”

“Door het gevriesbrande cijfer op de bil is een dier heel eenvoudig te herkennen. Zeker in de melkstal, waar de dieren met de achterkant naar je toe staan.”

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

*Bron: Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland*

Verbod op vriesbranden

Verbod per 1 juni 2019

Vanaf 1 juni 2019 is er een verbod op vriesbranden (koudmerken). Bij het vriesbranden worden cijfers op de huid van het rund gezet om het dier makkelijker te herkennen. Bent u rundveehouder en merkt u uw runderen door vriesbranden? Dit mag alleen als u een tijdelijk vrijstelling heeft. U kon zich tot en met 31 juli 2019 aanmelden voor een tijdelijke vrijstelling. Dit is nu niet meer mogelijk.

Wijziging regelgeving

Het Ministerie is van plan om te zorgen voor een aanvulling op deze vrijstelling. Deze aanvulling houdt een uitzondering in op het verbod op vriesbranden voor een periode waarbinnen meestal een bedrijfsbeëindiging is. De aanvulling zal alleen gelden als u voldoet aan de voorwaarden van de tijdelijke vrijstelling. Wanneer meer bekend is, leest u dit op www.rvo.nl.

Johan Toeter, bedrijfsverzorger
en specialist klauwspray:

‘Sterke klauwen en een tevreden klant, mooi werk.’

Iedere veehouder die wel eens voetbaden klaarmaakt voor zijn koeien weet: formaline is geen prettig middel om mee te werken. Maar ja, klauwaandoeningen als mortellaro moeten wél aangepakt worden! Abeos' nieuwe klauwspray service is een prima alternatief. Het groeiend aantal klanten bewijst volgens bedrijfsverzorger Johan Toeter de meerwaarde van deze dienst. “Het loopt storm! Klauwspray scheelt de veehouder werk en de resultaten zijn gewoon goed.”

Koeien met gezonde klauwen staan meer aan het voerhek te vreten, laten hun tochtigheid beter zien en lopen meer op de robot. Dit zorgt voor een hogere melkproductie en betere resultaten. Logisch dus dat veehouders veel aandacht besteden aan een goede klauwgezondheid. Preventie is daarbij het sleutelwoord. “Inderdaad”, beaamt ook Johan. “Voorkomen is gewoon beter dan genezen. Ik zie het op veel bedrijven. Boeren die hun koeien regelmatig door een voetbad laten lopen, krijgen en houden klauwproblemen beter onder controle.”

“Het is een soort tweetrapsraket. Eerst ontsmet ik de achterklauwen met Intra clean & control. In de tweede ronde worden de klauwen met de ‘Intra Hoof fit spray’ behandeld.”

Tweetrapsraket

De bedrijfsverzorger weet echter ook dat zo'n voetbad een arbeidsintensieve bezigheid is. “Het

geeft de koeien stress en is dankzij de gebruikte middelen ongezond voor de veehouder en slecht voor de omgeving. Niet echt prettig, dus.” Voor Abeos was dat aanleiding om een nieuwe dienst te ontwikkelen, samen met Bio Enterprise. Het Klauwspray System is intensief getest en wordt nu grootschalig uitgevoerd. “Het is een soort tweetrapsraket. Eerst ontsmet ik de achterklauwen met Intra clean & control. In de tweede ronde worden de klauwen met de ‘Intra Hoof fit spray’ behandeld.”

In het voerhek behandelen

Hoe dat in de praktijk eruit ziet? Johan legt uit:

“Meestal vindt de behandeling 's ochtends na het melken plaats. De veehouder heeft dan net gevoerd en de koeien staan rustig te vreten. Ik zet het voerhek dicht en maak de oplossingen klaar. Het ontsmettingsmiddel zit in een 50 liter vat dat ik op een karretje achter me aan trek over de roosters.

Lees verder op de volgende pagina's >

“Met een lange lans spuit ik de achterpoten schoon. Daarna kan ik met een rugspuit alle dieren sprayen met Hoof-fit en natuurlijk zorg ik ervoor dat de achterkant van de klauw én de klauwspleet goed geraakt worden. In een klein uurtje behandel ik dan ongeveer 100 dieren.”

Met een lange lans spuit ik de achterpoten schoon. Daarna kan ik met een rugspruit alle dieren sprayen met Hoof-fit en natuurlijk zorg ik ervoor dat de achterkant van de klauw én de klauwspleet goed geraakt worden. In een klein uurtje behandel ik dan ongeveer 100 dieren.”

Geen gedoe met voetbad

Johan adviseert de behandeling elke twee weken te herhalen. Met die frequentie behouden de klauwen een optimale conditie. Voetbaden zijn dan niet meer nodig. Een regelmatig bezoek van de klauwverzorger uiteraard wel, benadrukt de bedrijfsverzorger. “Een goede strategie werpt snel zijn vruchten af. Maar je moet het wel vasthouden. En met alle drukte op een boerderij is dat soms lastig voor veehouders. Klauwspray is dan een goede stok achter de deur, merk ik. Geen gedoe met een voetbad, maar een vaste dag waarop ik voor kom rijden. Kleine moeite, groot profijt.”

Klauwspray systeem

Klauwspray maakt gebruik van Intra Hoof fit. Dit product is formaline vrij en daardoor ongevaarlijk voor mens en dier. De werking berust onder meer op de actieve stoffen koper-chelaat en zink-chelaat. Chelaten zorgen ervoor dat de mineralen actiever en stabiel worden in de oplossing en zijn niet schadelijk. Wat restanten klauwspray in de mestput zijn dan ook geen enkel probleem.

Gezonde klauw en huid

Een frequent gebruik van klauwspray verbetert de algemene klauwgezondheid. Het verlaagt effectief de druk van mortellaro en werkt verzorgend voor de huid, doordat het middel ook Aloë Vera bevat. Onze klauwspray service wordt enkel ingezet bij koppelbehandelingen.

Nieuwsgierig naar de mogelijkheden van klauwspray op uw bedrijf? Neem vrijblijvend contact op met uw planner klauwverzorging of kijk op onze website www.abeosagri.nl/klauwverzorging

Rence Slootman is betrokken, nieuwsgierig en strijdbaar.

‘Het geringe aanbod van arbeidskrachten is best een probleem.’

Rence Slootman runt een bloembollenbedrijf met enkele akkerbouwgewassen in Espel. De bloembollentak omvat zeer arbeidsintensieve teelten, vertelt hij. En dat is een lastig dingetje. Vooralsnog kan hij de arbeidsvraag nog net rondrekenen. “Tijdens de piekperioden levert Abeos ons extra handen voor in het veld en aan de lopende band. Die samenwerking verloopt al jaren heel prettig. En voor zo’n organisatie wil ik mij graag inzetten.”

Zijn opa was een pionier in de polder en kwam door de verdeling van Domeinen terecht op een gemengd bedrijf. “De grond hier is nogal arm”, verduidelijkt Rence. “Een derde gras in het bouwplan was daarom een verbetering voor het gebied. Vandaar de koeien.” In 1975 deed zijn familie het vee echter weer van de hand. In de zoektocht naar meer specialisatie gaf de tuinbouwopleiding van opa de doorslag: het werden bloembollen. “En daar ben ik nog steeds blij om. Niet alleen is het gewoon een mooie teelt, ook qua product zitten we geramd. Nederland is en blijft een bepalende speler in de mondiale bollenmarkt.”

Betrouwbare partner

Maar kanttekeningen zijn er ook. “Arbeid is er zo eentje. Mensen die met hun handen willen werken, zijn hier steeds lastiger te vinden. En ook het aantal medewerkers uit Oost-Europa neemt af. Echt, als robotisering in de bollenteelt een vlucht neemt, gaan wij daar zeker in investeren. Nu zijn we nog afhankelijk van mankracht. Zelf hebben we 3 vaste medewerkers in dienst en door te kiezen voor een ronde voorjaarsbloeiers (tulpen) en ronde zomerbloeiers (gladiolen) kunnen we de inzet van het personeel en ons machinepark aardig spreiden.

Lees verder op de volgende pagina's >

Toch blijf je piekmomenten houden, vooral tijdens het selecteren van de bloemen en het sorteren van de bollen. Dan is een betrouwbare partner als Abeos onontbeerlijk. Daarnaast nemen zowel mijn vader als ik deel aan de reductieregeling en heb ik via Abeos een arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesloten.”

Toekomstperspectief

Binnenkort mag hij weer de wei in, zoals Rence het zelf omschrijft. Hij houdt het winterse binnenwerk dan even voor gezien en gaat het land klaar maken voor het komende plant- en rooiseizoen. Totaal zo'n 65 hectare. “Ik zit in maatschap met beide ouders, maar mijn vader heeft intussen wel een stapje terug gedaan. Mijn moeder regelt nog steeds veel zaken rondom de verwerking van bollen en verzorgt daar de aansturing van het personeel en een groot deel van de administratie. Een fulltime baan, ja. Misschien dat op termijn mijn vrouw die functie gaat overnemen, maar zij werkt nu nog buitenshuis.”

Een mooi toekomstperspectief, vindt Rence. Toch maakt hij zich ook wel zorgen. “Als de wet- en regelgeving zo doorgaat, zijn wij misschien wel de laatste generatie boeren hier.” Hij wijst op de groeiende invloed van duurzaamheidsdenkers. “Die groene droom moet koste wat kost verwezenlijkt worden, lijkt wel. En dat maakt ondernemen voor boeren erg moeilijk.”

Man van de praktijk

Het maakt Rence strijdbaar. Hij maakt deel uit van een kleine boerenorganisatie. “Tegenwoordig ben ik alleen nog op lokaal niveau betrokken, het landelijke bestuurswerk trok mij niet zo. Ik ben een man van de praktijk en heb het liefst direct contact met mijn achterban. Ik ben nieuwsgierig naar wat er speelt op de bedrijven en betrokken bij de sector. Dat verklaart grotendeels ook mijn betrokkenheid bij Abeos. Ik vind het oprecht leuk om in de keukens van andere organisaties te kijken. En als ledenraadslid kan je dat. Naast dat ik er zelf veel van leer, hoop ik een soort klankbordfunctie te vervullen. Meedenken vanuit de praktijk, zeg maar.”

*Rence (rechts) en zijn vader
tussen de verse tulpen.*

“Ik zit in maatschap
met beide ouders,
maar mijn vader heeft
intussen wel een stapje
terug gedaan.”

Abeos uitzendkracht Mark Zinger (18).

‘Hard werken en lachen, daar voel ik mij goed bij!’

Na schooltijd, in de weekeinden en vakanties, als Mark maar even tijd heeft, gaat hij werken. Meestal op het melkveebedrijf van Richard Meijers in Eursinge, via Abeos. En wat daar startte als eenvoudig tijdverdrijf, groeide snel uit tot een ware passie voor het boerenvak. “Koeien vind ik helemaal geweldig. Daarom zwaaide ik snel mijn politiedroom vaarwel en schreef me in op de agrarische school in Groningen.”

De koeien nalopen, zand scheppen van de kuil, voeren, Mark vindt alles even mooi. Maar als hij dan toch een favoriete bezigheid moet kiezen, is het koekalverij. “Laatst mocht ik een weekje oppassen bij mijn stagebedrijf. Precies in die periode werden 10 kalfjes geboren. Ja hoor, daar word ik ’s nachts graag wakker voor. Dat is absoluut de moeite waard.”

Trekker rijbewijs

De afgelopen vijf jaar is er veel gebeurd in het leven van Mark. Hij verloor kort achter elkaar zijn moeder, opa en oma. Dat verdriet maakte de thuissituatie verre van ideaal voor een opgroeiende tiener. Dus toen een kennis hem meevroeg op een klus, zei hij volmondig ‘ja’. Mark: “We gingen stallen schoonmaken op een pluimveebedrijf. Na een paar dagen werken, vroeg de eigenaar of ik ook wilde komen helpen als de nieuwe kippen er waren. Zo ben ik bij Abeos binnengerold. Uiteindelijk heb ik 2 jaar bij die pluimveehouder gewerkt. En zodra het kon, haalde ik ook mijn T-rijbewijs. Want trekker rijden is natuurlijk het stoerste wat er is.”

Inzet gewaardeerd

Met die kwalificaties op zak, kon Mark

aan de slag bij maatschap Meijers-Van der Heuvel. Een mooi bedrijf met 110 melkkoeien en 2 melkrobots. “Ik word daar heel breed ingezet en ben altijd welkom. Richard waardeert mijn inzet. Dat voelt natuurlijk goed, daarnaast neemt hij echt de tijd om me nieuwe dingen te leren. Over de omgang met koeien, de verzorging ervan en straks tijdens de graswinning stap ik ook weer op de trekker. Er is altijd wat te doen en juist die afwisseling maakt het werk zo leuk. Als ik bijvoorbeeld ’s ochtends door de stal loop om de laatste koeien voor de robot te halen, ben ik helemaal op mijn plek. Lekker m’n kop leegmaken. En het is gewoon erg gezellig. Ik heb een goede ‘klik’ met mijn baas en als Jort, zijn 11-jarige zoontje thuis is, komt hij vaak buiten even dollen. Hard werken en lachen, daar voel ik mij goed bij!”

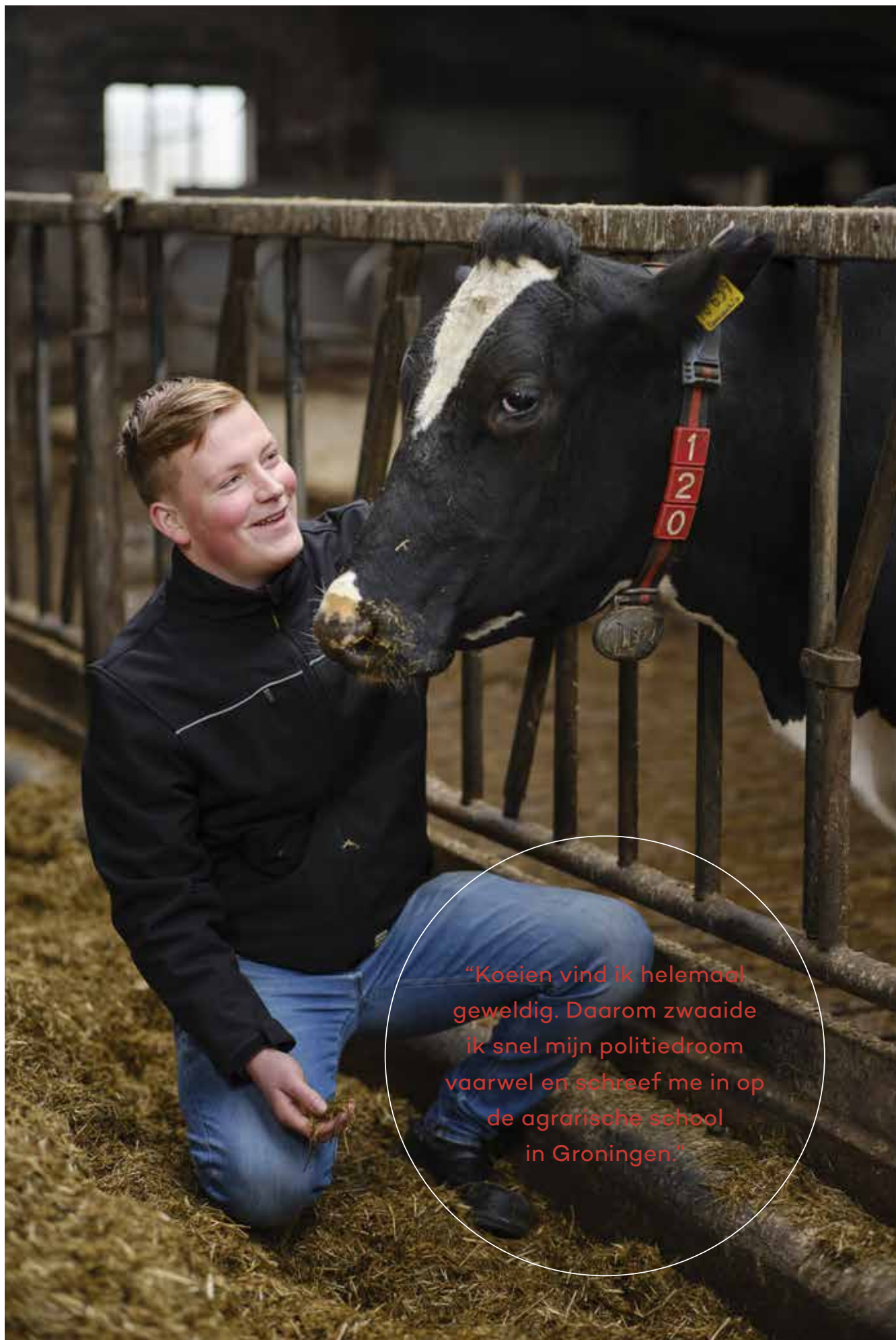
Handgeschreven kaartje

Wat ook goed voelt, is de begeleiding door Mattina Moes van Abeos. “Vanwege Covid staat het persoonlijk contact op een wat lager pitje, maar toch weet ze altijd precies wat er reilt en zeilt bij mij. Dat vind ik knap. En als ik jarig ben of er is wat, dan ontvang ik ook een kaartje. Niet zo’n voorgedrukt internet-exemplaar,

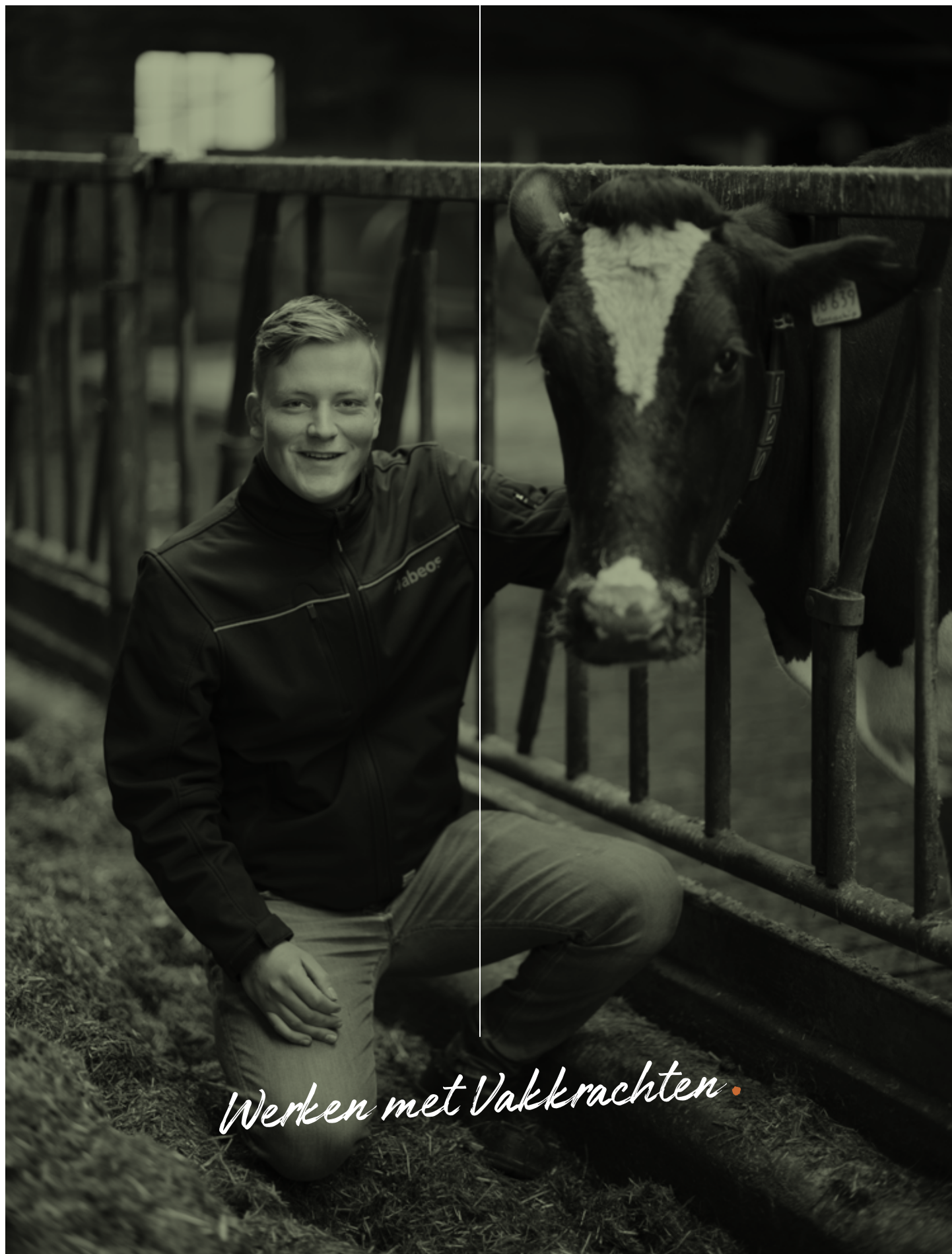
maar handgeschreven en met een welgemeende boodschap. Die betrokkenheid is heel belangrijk voor mij. Ja, het werk en de begeleiding daarbij hebben mij best vaak door rottige periodes heen geholpen. Je hebt afleiding en weet dat je er niet alleen voor staat.”

Bij de brandweer

Dat het boerenwerk zo bevalt, is best een ‘eye opener’ voor Mark. Zomers bracht hij wel eens een bezoekje aan het bedrijf van familie, maar dat was het dan ook. Hij had maar één droom: bij de politie. “Dat lijkt me nog steeds mooi hoor, toch heb ik gekozen voor de MAS. Ik zit nu in het tweede jaar en zou hierna het liefst doorstromen naar Dronten, de HAS. Zou super zijn als ik dat papiertje op zak heb. Of ik later een eigen bedrijf wil beginnen? Geen idee, ik zie wel wat de toekomst brengt. Eén ding weet ik wel zeker. Plezier in mijn werk is belangrijker dan veel geld verdienen. En ik heb ook nog ander ambities. Tot mijn 18e was ik bevelvoerder van de aspirantenploeg bij de jeugdbrandweer in Coevorden. En zodra ik klaar ben met school ga ik bij de vrijwillige brandweer van Westerbork. Zo mooi, dat moet en zal gebeuren.”

“Koeien vind ik helemaal
geweldig. Daarom zwaaide
ik snel mijn politiedroom
vaarwel en schreef me in op
de agrarische school
in Groningen.”

Werken met Vakkrachten.